

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. II. Consolationes & gustus spirituales non sunt fines huius exercitij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

*Et si consolationes & gustus spiritus
non debeant esse finis, quem
exercitio spectare quis debeat,
men velut dona Dei admodum
lia recipienda & habenda
quomodo se homo gerat, quomodo
illi aut adfuerint, aut defuerint.*

EX ijs quæ de fine quem spectare, & primario fructu, quæ ex horum mysteriorum consideratione elicere oportet, cogitamus, cogitare quis forsitan non haud expedire, consolationes & gustus spiritus velle & procurare, quæ parui ad vitam Christianam, & amque spirituales momenti esse, & exiguam utilitatem afferre. sed erabit, eritque prætentus ac non honestus quo suam inertes ac negligentes, qui hæc dona non recipiunt nec mortificatione affectum, nec vitam puritate, nec vigili & afflictione ad eadem obtinenda conati volunt, tepiditatem velent. Certum namque est, consolationes &

& spirituales rerum diuinarum
 gustus magni valoris & æstimatio-
 nis esse; Non est, vt sacra Scri-
 ptura ait, *Obletamentum super cor-*
dis gaudium. Ac proinde huiusmodi
 gaudium & consolatio inter excel-
 lentissima Dei dona & Spiritus san-
 cti fructus, qui infinitis partibus om-
 nia bona temporalia excedunt, re-
 celeantur, atq; vt talia eadem pon-
 derabat Apostolus, cum diceret, *qui*
consolatur humiles, consolatus est nos
 Deus. & alio loco, *Quonia sicut abun-*
dant passiones Christi in nobis, ita &
per Christu abundat cōsolatio nostra.
 Ac proinde digna sūt, vt illa Dei ser-
 u' amet, desideret, & ambiat, seq; ad
 illa recipienda disponat. Quo nos
 inuitat Psalmographus, dicens, *Gus-*
tate & videte quoniam suavis est Do-
 minus. Loquitur de visione qua cla-
 ra & attenta consideratione intel-
 lectus, fide viua illustrati, videtur,
 & deque gustu, qui re ipsa per internum
 saporem fit, id est, voluntate in amo-
 re inflammata. Atque hoc feruen-
 ter à Deo petebat Augustinus cum
 diceret,

Consola-
 tiones
 spiritua-
 les desi-
 derari &
 peti pos-
 sunt.
 Eccli 30.

2. Cor. 7.

2. Cor. 1.

Psalm 33.

*In Medi-
tation.*

diceret, Fac Domine, ut per amor
gustem, quod intellectu gusto,
affectu sentiam, quod intellectu
sentio.

*Quia ex-
tinguunt
carnales.*

Sicut autem voluptates & con-
solationes sensuales, quæ non la-
beri possunt, serui Dei abhorre-
re debent, quæ viles & animæ noxiæ
ita econtra has spirituales conso-
lationes & gaudia ipsos amare, de-
siderare & procurare par est; tum
quod sint pretiosa Dei dona, vitæ
proximi, tum verò quod animæ
modum utilia. nam vt sanctus Be-
nardus ait, consolatio quam in
rebus diuinis reperit anima, efficit
vitiolorum voluptates quas desiderat
non repetat, gustare autem in or-
tione, quam dulcis & suavis fit De-
minus, efficit, vt non creaturas, sed
vnicum Deum, quærat.

*Serm. in
Cant. Exe-
chia.*

*Amorem
diuinum
augent.*

Ad hæc consolatio & gustus illius
spiritualis amorem diuinum immen-
sè auget. facit quippe vt anima
amplius erga Deum & virtutes affi-
ciatur, magisque in illis se exercere
vnde idem vir sanctus ait, Consola-

In illud

Ad hæc consolatio & gustus illius
spiritualis amorem diuinum immen-
sè auget. facit quippe vt anima
amplius erga Deum & virtutes affi-
ciatur, magisque in illis se exercere
vnde idem vir sanctus ait, Consola-

rio deuotionis & gustus spiritalis, *Beati quibus*
 ingens amoris diuini incentiuum *lugent.*
 est. Habet & alium effectum hęc cō-
 solatio & voluptas spiritalis, teste *de cōtem-*
 Dionysio Richelio, vt scilicet ho- *plat lib. 1.*
 minem in bono fortiorem constan- *c. 33.*
 tiorēq; & in sanctis operibus per-
 seuerantiorē reddat. Sunt etiam e-
 uidens ineffabilium bonorum gau-
 diorumque infinitorum, quæ iustis
 in caelo promittit Deus, testimoni-
 um. Propterea Bonauentura, ijs qui
 Deo primū seruire incipiunt spi-
 rituales coelitus ait consolationes
 dari, vt videant scilicet, quā bonū
 sit, tam suauī Domino seruire, quā
 que Deus in remunerando seruis
 suis sit largus & munificus: vtq; am-
 plius in fide ac spe solidentur, & ca-
 ritate magis inflammentur: & ne, si
 quando Deus ad maius illorum bo-
 num tribulationibus, tentationibus
 & aduersis ipsos exercuerit, conso-
 lationum, quas Deo seruido ali-
 quando experti sunt recordatione,
 & spe & desiderio easdem denuo
 experiendi, animati, in laboribus a-
 nimum

*de cōtem-
plat lib. 1.
c. 33.*

*Roborant
in omni
bono.*

*De proces-
su Relig.
proc. 3. 4.*

*Sunt pra-
libatio
dulcedi-
nis eter-
nae.*

286 FRANC. ARIAS CAP. II.
nimium despondeant; sed constanter in iisdem perseuerent. Hac similitudoque est consolationibus spiritibus, ut supra, cum de gaudio interiori ageremus, diximus, hauriret bona.

Part. 2 c.
14.

De ijs Documentū
primū.

His præsuppositis, Documentū imprimis necessarium & vile est finem, quem vir fidelis in hoc & alio exercitio spectare debet, non esse consolationem aut gustum spiritalem, sed Dei beneplacitum, illius voluntatis in sancto hoc opere adimpletionem: consolationem autem & gustum non alium ob finem querendum & admittendum, quam ad huius finis obtinendo conducatur. Ut vt æger, qui omnem appetitum misit & cibum optimè parari vult, vt aliquem illi saporem & delectationē adferat, non alium in considerando finem habet, quam vt vitam sustentet; quod Deus illam ab inopiantia sustentari velit, quò in eadem vitam seruiat, cibi autem saporem tantum querit, quò comedere possit: in omni re, quem in omnibus operibus

simile.

CAP. II. DE ORAT. MENTALI. 287

& præsertim hoc spectare debet Dei
seruus, est ipsi placere, voluntatem-
que illius complere, vti diximus:
gustum autem & spiritualem con-
solationem non aliter quærere
quam in quantum ad Dei volun-
tatem implendam conducunt. Nam
si quis vitia & voluptates corpo-
rales, quò Deo seruiat, dese-
rendo, eius in seruitio, voluptates
& consolationes præcipuè specta-
ret, verè is non vitia deseruisset, sed
dumtaxat commutasset: gulam sci-
licet corporalem in spiritualem, &
carnalem luxuriam in spiritualem.
Eius ergo esse finis debet, Dei volun-
tatem implere. sin autem eius vo-
luntas fuerit, vt cõsolationibus de-
stituat, ac sine illis ipsi seruiat, ita
seruire paratus sit, cum hæc Dei sit
voluntas, quam ipse complere desi-
derat. Hanc suis Christus verita-
tem in vltima coena declarauit, di-
cens: *Si me diligeretis, gauderetis vti-
que, quia vado ad Patrem.* Recrea-
bat Apostolos, & consolatione re-
plebat corporalis Christi præsentia:
hinc

Ne quæ-
rantur vt
finis.

Ioan. 14.

hinc cum diceret illis Dominus
Patrem se tendere, non medi-
criter contristabantur, dum cogi-
rent hoc se posthac carituros bene
videbatur autem illis tristitia
à vero Christi amore dimanare,
tamen maximè ab amore prop-
nasceretur. nam si è puro Christi
more nata esset, libenter suavitè
iucundissimaque illius præsentia
maiorè scilicet Christi gloria
quoque eius se voluntati conforma-
rent, caruissent: Dicere ergò Chri-
stus voluit, si puro me amore
geretis, etsi consolatione quam
adfert præsentia excideretis, gaudi-
retis nihilominus abitu meo: Quia
ad Patris mei gloriam propero,
vt diuino illius decreto conformi-
tum est. Si me inquam diligetis
mea absentia non ægre careretis
mul & consolatione quam mea
fert præsentia: nam ita Patris
voluntatem impleo, atque hæc
ior mea gloria. Hoc pacto & plerum-
mi mortales decipiuntur, qui
contristantur, vbi spiritualis

*Ricardus
de S. Virg.
in Cant.
c. 8.*

defecerit consolatio. hanc autem
 tristitia è puro & sincero proficisci
 amore putant, cum tamen proprius
 duntaxat sit amor. Nam si purè Deū
 amarent, sanctissimam eius volun-
 tatem diligerent, & omnem liben-
 ter molestiam, quò in ipsis diuina
 voluntas compleretur, admittere-
 rent.

Alterum quod docere volumus
 est, quamuis consolationes Dei do-
 na sint, magnique fructus, modò be-
 nè quis isdem utatur: non illa tamè
 præcipua ac primaria esse dona, quæ
 per orationem quærenda & spectā-
 da sunt, nec primarium fructum,
 quem ex eadem haurire oporteat.
 Primaria namque dona & præci-
 pui fructus sunt caritas, humili-
 tas, patientia, castitas, fortitudo,
 obedientia, resignatio, paupertas
 spiritus, illarumq; virtutum actus,
 quos in oratione exercere debemus,
 affectus inquam quos ante exposui-
 mus nam in virtutibus earumque a-
 ctibus sanctitas, & vitæ Christianæ
 perfectio consistit. Quod autem ij,

N qui

Secundū
 documen-
 tum.

Non esse
 consolati-
 ones spi-
 rituales
 primaria
 Dei dona
 quæ pe-
 tenda.

qui huic exercitio se dedunt, in hac
 veritate, non benè fundati sint, ma-
 gna inconuenientia & damna in
 anima oriri solent. Hinc namque se-
 quitur, vt, cum aliquas consolatio-
 nes & gustus in oratione percipiunt,
 multum se profecisse cogitent, se
 iam spirituales & perfectos esse, et
 iam velut rerum spiritualium plene
 peritos, de ijsdem loqui posse. Hinc
 fit etiã vt despiciant & parui faciant
 illos, quibus similes consolationes
 & gustus non conceduntur. Cum
 tamen verus profectus non in con-
 solationibus ac suauitate spirituali
 sed in solidarum virtutum, humilitatis
 inquam, patientiæ, mansuetudi-
 nis, obedientiæ ac reliquarum
 possessione situs sit, non enim in ma-
 gna suauitate & dulcedine mens
 perfectio consistit, sed in perfecti-
 caritate & voluntatis in Deum reser-
 gnatione. Quo autem quis apud Deum
 maior, eò in oculis suis & apud
 minor est, eoque se alijs viliorem
 omni contemptu præ alijs digni-
 rem reputat.

Profectū
 spirituale
 prouide
 non ex ijs
 metien-
 dum.

Quæ

Quare eò quòd hanc veritatem non percipiant, fit, vt quamprimum vbi ipsos consolationes & gustus coelestes deficiunt, etiam in orationis, poenitentiae, bonorumque operum exercitio deficiant, seque à Deo derelictos existiment. itaque palam faciunt magis se consolationem quam Deum amare, magisque suo se commodo & voluntati propriae, quam Dei voluntati, ac beneplacito, veroque suo profectui studuisse. Nam

Etiā desolatio Dei gratia quaedam est.

D. Bonau. lib. de profess. relig. c. 1. & 2.

N 2 latio-

Confer-
uat homi-
nem in
Humili-
tate.

Exercet
patientia,
fidem, sp̄.

Amorem
proprium
fugat.

lacione indignum, & supplicijs quibuscumque dignissimum confite-
Exercet quin etiam patientia, quod quid sibi graue ac molestum esse tolerando, & velut à Dei manu emanatum accipiendo. fidem quoque in Deo pacto, ac fiduciam in Deum man-
exerit, vt discat scilicet non conuulsi-
lacionum & sensuum quos à Deo accepit experientia, sed veritati diuinae, quae decipi nequit, ac promissionibus diuinis, quae errare non possunt. Cùm autem promiserit Deus se, quamdiu homo ab eo peccatum mortali legem eius prauaricatum non recedit, illum misimè detestaturum, nec gratia & amore praesertiturum, ipse autem omne se fecerit malum odisse, & nihil minus quam in quid Dei legi repugnans contem-
tate spontè velle, à Deo se diligi, & paternam illius prouidentiam obumbrari, his promissis innitendo, nec aliam diuinarum spiritualiumque consolationum experientiam contemp-
tando, firmiter sibi persuadeat. Denique anima, Deo sine omni profecto

consolatione seruiens, & poenam potius sustinens, magis ab omni amore proprio purgatur, gratia se capaciorem reddit, & in amore diuino, omniq[ue] virtute magis confirmatur & mortificatur.

Proinde longè conuenientissimum fuit, vitam iustorum mirabilium mutationum varietate velut contenti, & contrarijs hisce successibus vicissitudinibusq[ue] modò consolationibus, modò desolationibus, nunc diuinis visitationibus, alias absentia & solitudine, & ariditate assiduo permisceri, & modò gaudio & exultatione perfundi, modò tribulationibus exagitari: modò deuotionis abundantiam experiri, modò aridam, siccam, tristemq[ue] gemere: vt leni humectatione, pluuia, ac mitidinarum consolationum ac diuinarum visitationu[m] aura egregij virtutum furculi germinent. Porro per gelu, procellas, & aridos validosq[ue] desolationum & ariditatum turbines, solidiores agit arbor radices: itaq[ue] Dei seruus, vt Diuus Bernardus

Vita iustorum mixta varietatibus.

*Serm in
Cant. Eze-
chie.*

dus loquitur, misericè in virtutibus
 schola proficit, donec in virtutibus
 factum solidis plenum virtutibus
 meritis diuitem crescat. Non ita
 homo oportet, quod quemadmodum
 dum ingens diuinę misericordię
 stimoniũ est, consolationes & spiri-
 tualem dare prosperitatem, ut
 animetur: ita & insignis eiusdem
 misericordię opus esse, desolatio-
 nes, ariditates immittere, se-
 gnoscatur homo & humiliet. Docet
 hanc veritatem D. Gregorium De
 & hanc ut exponeret his verbis se-
 gessit: Omnipotens in hac vita
 seruare ordinem solet, ut prosperi-
 ritatem aduersitas, & aduersitas
 sequatur prosperitas, ut in aduersitate
 peccata sua homo agnoscat, pla-
 gat, seque humiliet: in lætis vero
 prosperis præteritę desolationis
 memoria, diuina velut ancora
 xus, in humilitate se conferuet. At
 que ita cum homo aduersitate pro-
 mi se viderit, non hanc irati Dei
 credat indicium, sed gratię & miseri-
 cordię eiusdem ascribat, qua datur

*In Regi-
stro Ep. 90*

nos sua conseruare docet. Hactenus
D. Gregorij verba, quæ animo in-
fixa geramus oportet, omnem vt de-
solationem velut Dei donum ac be-
neficiū recipiamus, atque vt pro-
tali re ipsa & ex animo illi gratias a-
gamus.

CAPVT III.

*Varia sunt consolationum spiritua-
lium genera, proinde non eodem de
omnibus iudicandum modo.*

QVONIAM consolationes
spirituales non esse vt pri-
mariū meditationum finē
spectandas, nec velut præcipuum o-
rationis mentalis fructum, sed vt
Dei dona animæ proficua, habē-
das diximus, ac desiderandas velut
media, ad virtutem facientia; con-
sultum fuerit, earundem varietatem
& inter se differentiam exponere,
quo Dei seruus intelligat, quas po-
tissimum æstimare & eligere de-
beat.